

Het nieuwe geweten van de PvdA

DEN HAAG • De angel is uit de PvdA-ruzie over het strafbaar stellen van illegaliteit. Het heikele punt hoeft niet uit het regeerakkoord, mits illegalen beter worden behandeld. Dat stelt Sander Terphuis, de achilleshiel van Diederik Samsom.

MARCEL WIEGMAN

Hoe Nederlands kan een mens zijn? Sander Terphuis is fan van het lied *Vijftien miljoen mensen* van Fluitsma en Van Tijn, hij zou het liefst nog eens kijken naar de televisieserie *Bartje* van de NCRV en zijn grote politieke voorbeeld heet Willem Drees. Terphuis kwam in 1972 ter wereld in Teheran en heette daar Ahmad Qeleich Khany.

Bij de PvdA rolt de naam Terphuis tegenwoordig van ieders lippen. Hij is de man die partijleider Diederik Samsom bijna op de knieën heeft gekregen met een petitie tegen de strafbaarstelling van illegalen. Twee weken geleden steunde vrijwel het complete congres van de sociaaldemocraten een motie van zijn afdeling, Den Haag, om de maatregel uit het regeerakkoord met de VVD te schrappen.

len wat hij heeft beleefd."

Het verhaal-Terphuis. Voorheen: illegaal in Nederland. Zijn naam heeft hij bedacht nadat hij in 1995 de Nederlandse nationaliteit had gekregen. Een praktische keuze met een ideologisch motief: erbij willen horen in een nieuw land.

Het moest, volgens de wet, een naam zijn die nog niet bestond. Het werd Terphuis, naar de huizen op terpen die hij zag in het Friesland waar hij op dat moment was. De voornaam was simpel: Sander, afkomstig uit de soap *Onderweg naar morgen*, waar hij destijds nog wel eens bij wilde wegzakken.

**SANDER TERPHUIS STRIJDT TEGEN
STRAFBAAR STELLEN VAN ILLEGALITEIT**

Sander Terphuis, zelf ooit asielzoeker, doet er alles aan zijn PvdA op andere gedachten te brengen over het strafbaar stellen van illegaliteit.
FOTO MARCO DE SWART

der nadat haar man in 1986 was van de vreemdelingenpolitie zelf landse Zaken en werkt tegenvoor-

ling, Den Haag, om de maatregel uit het regeerakkoord met de VVD te schrappen.

Terphuis zwakte zijn eis gisteren af. Hij wil wel dat het kabinet regelt dat illegalen beter worden behandeld. Dan hoeft wat hem betreft de strafbaarheid van illegaliteit niet uit het regeerakkoord. Dat staat in een motie die morgen met steun van het partijbestuur op een congres wordt voorgelegd.

Je zou Terphuis het nieuwe geweten van de PvdA kunnen noemen.

„Hij is bevlogen,” zegt Jeltje van Nieuwenhoven, fractievoorzitter van de PvdA in de gemeenteraad van Den Haag. „Maar hij is geen man van extreme standpunten, geen notoire dwarsligger. Hij voelt de noodzaak aan anderen te vertel-

gen, waar hij destijds nog wel eens bij wilde wegzakken.

Zijn moeder was analfabeet, zijn vader volgde de Koranschool. Een hard leven op het platteland van Iran, waar ze een boerenbedrijf hadden met meer dan honderd schapen en koeien. Na vijf dochters kwam een zoon en verhuisde de familie naar de stad om hem de kans op een beter leven te bieden. Daarna werden nog een dochter en de kleine Ahmad geboren. Doordat zijn moeder rodehond kreeg tijdens de zwangerschap, werd Terphuis vrijwel blind geboren. Met zijn linker-oog ziet hij 1 procent, met zijn rechteroog 6. Thuis was er de kruidenierswinkel. Begonnen door zijn vader, overgenomen door zijn moe-

der nadat haar man in 1986 was overleden aan een longziekte. Terphuis en zijn broer hielpen, de meisjes werden geacht binnen te blijven.

In dat jaar - hij was 14 - begon het te kriebelen. In het Westen was vrijheid. Terphuis las erover, droomde erover. „Ik begon me af te vragen in wat voor cultuur ik leefde,” zei hij in 2000 tegen dagblad Trouw. „Ik ontwikkelde opvattingen die afweken van de in Iran gangbare meningen. Ik wilde niet in het keurslijf van de islamitische traditie. Ik wilde vrij zijn, ben een paar keer in elkaar geslagen door de politie omdat ik geen overhemd met lange mouwen, maar een T-shirt aanhad.”

Het vluchtplan. Terpstra worstelde al vanaf zijn 11de en zag kans een plaats te veroveren in het Iraanse team voor de wereldkampioenschappen voor gehandicapten van 1990 in Assen. Hij praatte met niemand over zijn verborgen agenda. Zelfs zijn moeder wist van niets. Op 24 juli 1990, toen iedereen in het atletendorp een middagdutje deed, reisde hij naar Amsterdam. Op het politiebureau werd hij geregistreerd als vluchteling.

Het asielzoekerscentrum in Leeuwarden moest de 18-jarige jongen

van de vreemdelingenpolitie zelf maar zien te vinden, terwijl hij nog op de hielen werd gezeten door de Iraanse geheime dienst. Pas in het Friese dorp Burgum vond hij een beetje veiligheid in een opvanghuis.

Hij vond er ook stagiaire Sjoukje, met wie hij sindsdien het leven deelt. Het is in deze tijd dat Terphuis

Kaveh Pour

‘Zijn missie is een bijdrage te leveren aan de mensenrechten’

zijn ervaringen opdoet als illegaal in Nederland. Zes maanden wachten op een verblijfsvergunning, ondergedoken op een kamertje van 3 bij 4 meter.

In het café leerde hij Nederlands en Fries. Na het staatsexamen vwo studeerde hij met behulp van het universitair asielfonds UAF rechten en filosofie in Utrecht. Hij werkte voor de rechtbank in Zwolle, voor de ministeries van Justitie en Binnen-

landse Zaken en werkt tegenwoordig bij de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak. De lijst met organisaties waarvoor hij zich als vrijwilliger inzet, is lang.

Bij de PvdA schopte hij het in 2010 tot nummer 53 op de lijst voor de Tweede Kamer. „Hij is een man die zijn kansen grijpt als hij ze ziet,” zegt Kaveh Pour, hoofd afdeling job support van het UAF, die regelmatig samenwerkt met Terphuis. „Hij is ambitieus en weet heel goed wat hij wil. Kijk eens waar hij vandaan is gekomen. Hij is met niets begonnen in Nederland en alles is toch gelukt.”

Een nuchtere man, aldus Pour. „Dat heeft hij meegekregen van de Friezen.” Hij heeft hem regelmatig horen spreken over ‘zijn soortgenoten’. „Hij weet hoe het is om er alleen voor te staan. Hij wil iets terugdoen voor de mensen die in dezelfde situatie zitten als hij zat. Het is zijn missie een bijdrage te leveren aan de mensenrechten in Nederland.”

Op de website van Terphuis: „Voorop staat de overtuiging dat politiek het verschil kan maken tussen een marginaal en een fatsoenlijk bestaan, tussen vernedering en emancipatie, tussen apartheid en vrijheid.”

Rechtbank
Roermond

Gerechtelijke aankondigingen

HANDLICHTING

Zaaknummer: 370078 HA VERZ 13-1

Bij beschikking van de Rechtbank Limburg, sector Burgerlijk Recht, locatie Roermond van 8 mei 2013, is aan Bernardus Burhenne, geboren te Venlo op 24 oktober 1996, wonende te 5912 KS Venlo aan de Rupsenlaan 7, handlichting verleend tot het aanvragen van een HBD kaart, het uitoefenen van het beroep van marktkoopman en het ontvangen van de hieruit voortvloeiende inkomsten alsmede het beschikken over deze inkomsten.